

bryg. mgr inż. Jacek ŚWIETNICKI

Zakład Aprobat Technicznych

APROBATY TECHNICZNE W KRAJOWYM SYSTEMIE WPROWADZANIA DO OBROTU WYROBÓW BUDOWLANYCH Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. INFORMACJE OGÓLNE

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92 poz. 881) poprzez pojęcie wyrobu budowlanego należy rozumieć rzecz ruchomą, bez względu na stopień jej przetworzenia, przeznaczoną do obrotu, wytworzoną w celu zastosowania w sposób trwały w obiekcie budowlanym, wprowadzaną do obrotu jako wyrób pojedynczy lub jako zestaw wyrobów do stosowania we wzajemnym połączeniu stanowiącym integralną całość użytkową i mającą wpływ na spełnienie wymagań podstawowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami ustawy o wyrobach budowlanych, określenia tego, czy dany wyrób jest uznany za budowlany i tym samym wymaga oznakowania, trzeba szukać w odpowiednim wykazie, a konkretnie - w obwieszczeniu Ministra Infrastruktury z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie wykazu mandatów udzielonych przez Komisję Europejską na opracowanie europejskich norm zharmonizowanych oraz wytycznych do europejskich aprobat technicznych, wraz z zakresem przedmiotowym tych mandatów (M.P. Nr 32, poz. 571) wydanym na podstawie art. 7 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy.

Powyższe oznacza, że rygorom ww. ustawy podlegają wyłącznie wyroby budowlane, które określone zostały w przedmiotowym obwieszczeniu.

Zgodnie z generalną zasadą wyrażoną w art. 4 ustawy o wyrobach budowlanych, wyrób budowlany może być wprowadzony do obrotu, jeżeli nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, w zakresie odpowiadającym jego właściwościom użytkowym i przeznaczeniu, to jest ma właściwości użytkowe umożliwiające prawidłowo

zaprojektowanym i wykonanym obiektem budowlanym, w których ma być zastosowany w sposób trwały, spełnienie wymagań podstawowych.

Natomiast zasady wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych określa art. 5 ust. 1 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z tym przepisem, wyrób budowlany nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, jeżeli jest:

- 1) oznakowany CE, co oznacza, że dokonano oceny jego zgodności z normą zharmonizowaną albo europejską aprobatą techniczną bądź krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi albo
- 2) umieszczony w określonym przez Komisję Europejską wykazie wyrobów mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa, dla których producent wydał deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej, albo
- 3) oznakowany, z zastrzeżeniem ust. 4, znakiem budowlanym, którego wzór określa załącznik nr 1 do niniejszej ustawy.

Przepis ten wprowadza generalną zasadę umożliwiającą producentowi dokonanie wyboru wprowadzenia wyrobów do obrotu w oparciu o system europejski lub w oparciu o system krajowy, o ile wyroby te przeznaczone są wyłącznie na rynek polski. Powyższe oznacza, że producenci wyrobów budowlanych mogą wprowadzać przedmiotowe wyroby na rynek polski w oparciu o system europejski lub w oparciu o system krajowy. Natomiast wyroby takie mogą być wprowadzone na rynek europejski jedynie w oparciu o system europejski.

Aprobata technicznej udziela się dla wyrobu budowlanego, dla którego nie ustanowiono Polskiej Normy wyrobu, albo wyrobu budowlanego dla którego właściwości użytkowe, odnoszące się do wymagań podstawowych, różnią się istotnie od właściwości określonych w Polskiej Normie wyrobu, objętego:

- a) mandatem udzielonym przez Komisję Europejską na opracowanie norm zharmonizowanych lub wytycznych do europejskich aprobat technicznych;
- b) nieobjętego mandatem jw., jeżeli wyrób ten ujęty został w wykazie wyrobów budowlanych dla których możliwe jest ustanowienie aprobaty technicznej, określonym przez Ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej

i mieszkaniowej na wniosek jednostki organizacyjnej upoważnionej do wydawania aprobat technicznych.

Aprobata techniczna nie jest dokumentem dopuszczającym do obrotu i stosowania w budownictwie, stanowi jedynie specyfikację techniczną w procesie oceny zgodności i wydania, w oparciu o tę ocenę, certyfikatu albo deklaracji zgodności – dokumentów dopuszczających wyroby do obrotu i stosowania w budownictwie.

W odniesieniu do urządzeń sygnalizacji pożarowej i stałych urządzeń gaśniczych oraz ich podzespołów, będących wyrobami budowlanymi w rozumieniu jw., dla których **nie ustanowiono Polskiej Normy** lub wyroby, których właściwości użytkowe odnoszące się do wymagań podstawowych różnią się istotnie od właściwości określonych w Polskiej Normie, zachodzi konieczność opracowania aprobaty technicznej przez Jednostkę Aprobującą.

Aprobata techniczna udzielana jest na podstawie oceny właściwości użytkowych i przewidywanej trwałości należycie zidentyfikowanego wyrobu budowlanego, potwierdzonych, w zależności od potrzeb, badaniami, obliczeniami, oględzinami, opiniami ekspertów i innymi dokumentami, z zastosowaniem przepisów szczególnych, w tym techniczno-budowlanych i Polskich Norm na wyroby.

Aprobata techniczna udzielana jest na jednoznacznie zidentyfikowany wyrób, określonego producenta. Jeśli dwóch producentów wytwarza wyrób o tej samej konstrukcji, wymiarach i z tego samego materiału, to ze względu na możliwe różnice w technologii i organizacji produkcji, mogące mieć wpływ na końcową jakość wyrobu lub zakres stosowania, każdy z nich powinien mieć odrębną aprobatę techniczną na swój wyrób.

W art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o wyrobach budowlanych* (Dz.U. Nr 92, poz.881), podano, że ilekroć w ustawie jest mowa o producencie, należy przez to rozumieć także upoważnionego przedstawiciela producenta.

Stosownie do definicji podanej w art. 5 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *o systemie oceny zgodności* (Dz.U. z 2004 r. Nr 204, poz.2087), upoważnionym przedstawicielem jest osoba fizyczna lub prawna mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wyznaczona przez producenta do działania w jego imieniu.

2. PODSTAWY PRAWNE POSTĘPOWANIA APROBACYJNEGO

Ustawa z dnia 7 lipca 1999r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 oraz Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 41);

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881);

Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166 z 2003 r. Nr 80, poz. 1360, poz. 718, Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1652 i Nr 229, poz. 2275 oraz z 2004 r. Nr 70, poz. 631);

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 204, poz. 2087);

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. Nr 249 z dnia 23 listopada 2004r., poz. 2497);

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198 z 10 września 2004 r. poz. 2041).

3. OKRES WAŻNOŚCI APROBATY

Aprobata techniczna obowiązuje od dnia jej wydania. Aprobata techniczna udzielana jest na okres 5 lat. Okres ten może być przedłużony na wniosek jej właściciela, bez przeprowadzania ponownego postępowania aprobacyjnego.

4. REJESTR APROBAT TECHNICZNYCH

JA CNBOP prowadzi rejestr udzielonych, zmienionych (kolejne wydania) i uchylonych Aprobat Technicznych. Rejestr ten prezentowany jest także na stronie internetowej CNBOP (www.cnbop.pl), w jej bloku tematycznym „Aprobata Techniczne”.

Centralny rejestr i zbiór udzielonych aprobat prowadzi Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie.

Rejestr udzielonych przez CNBOP aprobat technicznych z podziałem na grupy tematyczne i kserokopie aprobat można uzyskać (odpłatnie) za zaliczeniem pocztowym, zgłaszając zamówienie w CNBOP tel: (0-prefiks-22) 7693 381, fax: (22) 7693 356, email: cnbop@cnbop.pl

5. REKOMENDACJE TECHNICZNE

Rekomendacje Techniczne CNBOP są dokumentami dobrowolnymi, wydawanymi dla wyrobów lub zestawów wyrobów nie podlegających wymaganiom ustawy o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92/2004, poz. 881).

6. KONTAKT Z JEDNOSTKĄ APROBUJĄCĄ

Adres Jednostki Aprobującej: Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego, Zakład Aprobac Technicznych, ul. Nadwiślańska 213, 05-420 Józefów.

Kierownik Jednostki Aprobującej:

bryg. mgr inż. Jacek Świetnicki, tel: (022) 76 93 380, fax: (022) 76 93 356

Specjalista ds. stałych urządzeń gaśniczych:

bryg. inż. Jan Czardybon tel: (022) 76 93 381, fax: (022) 76 93 356

Specjalista ds. urządzeń sygnalizacji pożarowej:

mł. bryg. mgr inż. Janusz Sawicki tel: (022) 76 93 382, fax: (022) 76 93 356

7. WYKAZ WYROBÓW OBJĘTYCH DZIAŁALNOŚCIĄ APROBACYJNĄ CNBOP

NR grupy wyrobów	GRUPA WYROBÓW / WYRÓB	Oznaczenie i Nr mandatu/nr grupy/podgrupy ¹	DECYZJA KOMISJI EUROPEJSKIEJ	ODNIESIENIE DO OBSZARU NORMALIZACJI	KATEGORIA WYROBU (1, 2, 3, 4) ²
1	2	3	4	5	6
01	Urządzenia sygnalizacji pożarowej (SAP)	M109/28/33	96/577/WE		
0101	Panel obsługi dla straży pożarnej	M109-1 kits M109-2	96/577/WE		3
0104	Tablica synoptyczna i alarmowa	M109-2	96/577/WE		2
0105	Centrala sterująco - gasząca iskier	M109-2	96/577/WE	EN 54-2	3

¹ M109-1 kits, M109-2 kits, M109-6 kits, M109-3 kits – oznacza mandat i grupę mandatową „zestawy”
M109-2 – oznacza mandat i grupę mandatową „elementy składowe”

²

- 1 - Wyrób stanowiący proste rozwiązanie konstrukcyjne, przeznaczony (na ogół) do wykonania jednej funkcji lub prosty typoszereg, całkowicie jednolity konstrukcyjnie.
- 2 - Wyrób stanowiący złożone rozwiązanie konstrukcyjne, przeznaczony (na ogół) do wykonania kilku funkcji.
- 3 - Wyrób stanowiący bardzo złożone rozwiązanie konstrukcyjne, przeznaczony (na ogół) do wykonania kilku funkcji. Typoszeregi i zestawy wyrobów umożliwiające tworzenie zespołów funkcjonalnych o zróżnicowanych cechach użytkowych.
- 4 – Wyrób złożony (system, zestaw) stanowiący specjalne rozwiązanie konstrukcyjne lub wyrób o cechach jak dla wyrobu kategorii „3”, dla którego dostarczono dodatkowo bardzo obszerną dokumentację w języku obcym.

NR grupy wyrobów	GRUPA WYROBÓW / WYRÓB	Oznaczenie i Nr mandatu/nr grupy/podgrupy ¹	DECYZJA KOMISJI EUROPEJSKIEJ	ODNIESIENIE DO OBSZARU NORMALIZACJI	KATEGORIA WYROBU (1, 2, 3, 4) ²
1	2	3	4	5	6
0106	Urządzenie transmisji alarmów pożarowych	M109-3	96/577/WE	EN 54-21 (27.04.2006) prEN 54-25	3
0108	Czujka ciepła liniowa	M109-1	96/577/WE	prEN 54-22	2
0109	Czujka wielodetektorowa	M109-1	96/577/WE	prEN 54-15	3
0110	Czujka i układ zasysający	M109-1	96/577/WE	prEN 54-20	3
0111	Czujka w wykonaniu specjalnym – przemysłowa, o ekstremalnej czułości, radiowa, liniowa, iskrobezpieczna)	M109-1	96/577/WE		3
0112	Gniazdo czujki	M109-1	96/577/WE		1, 2
0113	Czujka w osłonie przeciwwietrznej	M109-1	96/577/WE		3
0114	Czujka radiowa wraz z modułem nadawczo-odbiorczym	M109-1	96/577/WE	prEN 54-25	2
0115	Czujnik iskier	M109-1	96/577/WE		2
0116	Czujka płomieni działająca na zasadzie termowizyjnej	M109-1	96/577/WE		3
0117	Wskaźnik zadziałania optyczny	M109-5	96/577/WE	prEN 54-23	1,2
0118	Wskaźnik zadziałania akustyczny	M109-5	96/577/WE		1,2
0119	Sygnalizator optyczny	M109-5	96/577/WE	prEN 54-23	2
02	DŹWIĘKOWE SYSTEMY OSTRZEGAWCZE (DSO)	M109/28/33	96/577/WE		
0201	Centrala DSO	M109-5	96/577/WE	prEN 54-16	3
0202	Konsola z mikrofonem dla straży pożarnej	M109-5	96/577/WE	prEN 54-16	2
0203	Głośnik	M109-5	96/577/WE	prEN 54-24	2
0204	Moduł kontroli linii	M109-5	96/577/WE		2
03	STEROWANIE URZĄDZEŃ GAŚNICZYCH (SUG)	M109/28/33	96/577/WE		
0301	Moduł sterujący w centralach SAP	M109-6 kits M109-7	96/577/WE	EN 12094-1	2
04	STEROWANIE ODDYMIANIEM I ODPROWADZANIEM CIEPŁA POŻARU	M109/23/33 M109/28/33	96/577/WE		
0401	Centrala sterująca	M109-7	96/577/WE	prEN 12101-9	3
0402	Ręczny przycisk oddymiania	M109-2 kits	96/577/WE		2
0405	Tablica sterownicza	M109-7	96/577/WE		2
0406	Urządzenia kontroli różnicy ciśnień	M109-2 kits	96/577/WE		2
05	SYSTEMY INTEGRACYJNE URZĄDZEŃ PRZECIWOPOŻAROWYCH (SIUP)	M109/28/33	96/577/WE		
0501	Integrator sygnałów wraz z oprogramowaniem	M109-2	96/577/WE		3
0502	Monitor i tablica wizualizacyjna	M109-2	96/577/WE		2
0503	Interfejs sygnałów wejściowych	M109-2	96/577/WE		2
06	URZĄDZENIA POMOCNICZE	M109/28/33	96/577/WE		
0601	Akumulator jako rezerwowe źródło	M109-6	96/577/WE		2

NR grupy wyrobów	GRUPA WYROBÓW / WYRÓB	Oznaczenie i Nr mandatu/nr grupy/podgrupy ¹	DECYZJA KOMISJI EUROPEJSKIEJ	ODNIESIENIE DO OBSZARU NORMALIZACJI	KATEGORIA WYROBU (1, 2, 3, 4) ²
1	2	3	4	5	6
	zasilania				
0604	Zasilacz do urządzeń przeciwpożarowych	M109-6	96/577/WE		3
07	PODZESPOŁY INSTALACJI WEWNĘTRZNYCH PRZECIWPÓŻAROWYCH	M109/21/33	96/577/WE		
0701	Zawór hydrantowy 52	M109-4	96/577/WE		1
08	Urządzenie gaśnicze na CO₂	M109-6 kits	96/577/WE	prEN 12094-20	2, 3 lub 4
09	Stale urządzenie gaśnicze na gazy obojętne i ich mieszaniny	M109-6 kits	96/577/WE	prEN 12094-20	2, 3 lub 4
10	Stale urządzenie gaśnicze na chlorowcopochodne węglowodorów	M109-6 kits	96/577/WE	prEN 12094-20	2, 3 lub 4
11	PODZESPOŁY URZĄDZEŃ GAŚNICZYCH TRYSKACZOWYCH I ZRASZACZOWYCH	M109/21/33 M131	96/577/WE 2002/592/WE		
1101	Pompa pożarowa	M109-6	96/577/WE	prEN 12259-12	2
1102	Zawór kontrolno-alarmowy (nie będący w zakresie przedmiotowym PN-EN 12259-2:2004, PN-EN 12259-3:2003)	M109/M139-9	2002/592/WE		2
1103	Tryskacz (nie będący w zakresie przedmiotowym PN-EN 12259-1(U))	M109-7	96/577/WE		2
1104	Zraszacz	M109-7	96/577/WE	prEN 12259-11	1
1105	Łącznik przewodów rurowych	M109-3 kits M131	96/577/WE		1
1106	Przewody z tworzyw sztucznych do urządzeń gaśniczych tryskaczowych	M131	99/472/WE		
1107	Uchwyty przewodów rurowych	M131	99/472/WE		1
1108	Łączniki ciśnieniowe	M109-3	96/577/WE	prEN 12259-8	2
1109	Zawór wzbudzający nie będący w zakresie PN ISO 6182-5	M109/M139-9	2002/592/WE	prEN 12259-9	2

W okresie od 1 stycznia 2005 r. do 23 maja 2006 r. CNBOP udzieliło 56 aprobat technicznych, potwierdzając tym samym pozytywną ocenę techniczną i przydatność wyrobu budowlanego do stosowania w budownictwie.

Aprobatę Techniczną z nr AT-0001/2005 wydano 21 kwietnia 2005 r.

Zgodnie z art. 9, ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych CNBOP przekazywało niezwłocznie informacje o kolejnych udzielonych aprobatkach do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

W załączniku, w formie tabelarycznej, podano informacje o udzielonych aprobatkach technicznych.